

Nemci zasedli Ogrsko; boji med naciji in Madžari

Finska zavrnila sovjetske pogoje

STOCKHOLM, 21. marca. — Finska vlada je danes naznanila, da je zavrnila zadnje sovjetske pogoje za sklenitev premirja, obenem pa je izjavila, da se vedno nadaljuje z naporom za upostavitev miru med obema deželama.

Na zunaj izgleda, da je Finska pripravljena nadaljevati z vojno, ako Rusija ne napravi nadaljnjega popusta glede pogojev za premirje.

(Te dni je bilo poročano, da finska vlada parlamentu ni dala vedeti, da je maršal Mannerheim v odgovor na vprašanje, kakšne so prilike za obrambo, odgovoril, da ako Rusija podvzame resno ofenzivo, finska armada ne bo mogla dolgo zdržati in da je poraz neizogiben. Dalje se je zvedelo, da je švedski kralj naslovil na Finsko nujen apel, da sprejme ruske pogoje.)

Maršal Tito zahteva zamrznitev jugoslov. fondov

LONDON, 16. marca. — Tukaj je bilo danes poročano, da je vlada maršala Tita pozvala v zavezniških in nevtralnih deželah, da zamrznijo vse fondove, ki so kreditirani narodni banki Jugoslavije.

Kakor se poroča, je maršal Tito obtožil vladu kralja Petra, da rabi omenjeni denar, "brez pravilne zakonite kontrole za namene, ki nimajo nikake zveze s osvobodilno borbo v Jugoslaviji."

Borba za fondove, o katerih se računa, da so leta 1941 znašali na \$100,000,000, tvori del kontesta med maršalom Titom in zamejno vlado kralja Petra, ki se očividno bliža odločitvi.

RUS PADEL V REKO; 13 OSEB UTONILO

PASSAIC, N. J., 20. marca. — Nocoj je bilo ob prisotnosti več tisoč gledalcev potegnenih iz reke Passaic 13 trupel oseb, ki so utonile, ko je včeraj avto-bus na ledeni cesti zdrsil in treščil iz mosta v vodo.

Oblasti se boje, da se v vodi nahajajo še nadaljna trupla. Na avtobusu se je ob času nesreče nahajalo med 40 in 50 oseb, točno število ni znano.

DOSPTEL NA POGREB

Na pogreb svojega očeta Ferdinand Starina, je dospel iz države Oregon, korporal Henry. Ker se je vršil pogreb očeta že v soboto, je bilo truplo položeno v kapelo na pokopališču, ker se je pričakovalo sina, včeraj pa je bilo položeno v grob.

Imperial, Pa. — V bolnišnici Mercy v Pittsburghu je umrl John Godisha, star 21 let, rojen v Ameriki in član društva 106 SNPJ ter ABZ. Zapuščata starše, brata in sestro.

Steubenville, Ohio. — Po dolgi in mučni bolezni je umrl v bolnišnici Ohio Valley John Stanica, član in dolgoletni predsednik društva št. 543 SNPJ, do-
vsem mestu na Dolenjskem. Zapuščata soprogo in pet otrok.

Rusi hrumijo naprej; Vinica in Mogilev padla

LONDON, 21. marca. — Poročilo, ki je bilo objavljeno v Moskvi danes zgodaj zjutraj, javlja, da so čete Rdeče vojske včeraj zavzele važno železniško stekališče Mogilev-Podolsk ob Dnjestrju in porinile na stran dve romunski diviziji, ki sta skušali zastaviti pot prodirajočim Rusom na predvojno Romunijo.

Maršal Stalin je v posebnem dnevnem povelju tudi naznanil padec nemške trdnjave Vinica ob reki Bug, ki leži 60 milj severovzhodno od Mogileva-Podolska.

50 vasi osvobojenih pri Lvovu

Druge sovjetske čete, ki prodirajo proti Lvovu, ki je bilo od nekdanj Avstrijsko glavno mesto Galicije, so včeraj osvobodile nadaljnjih 50 vasi, med katerimi s nahaja kraj Korsov, ki se nahaja samo 56 milj od omenjenega mesta, ki je važen komunikacijski center za nemške oborožene sile.

Moskovske brzojavke poročajo, da se prodiranje Rdeče vojske v južni Ukrajini vrši s tako bliskovitostjo, da bodo Rusi v nekaj dnevih že videli Karpatsko gorovje.

Osvoboditev vse južne Ukrajine ni daleč

Tempo ruskega napredovanja je tak, da je osvoboditev vse južne Ukrajine v nekaj dnevih sigurna stvar.

Romunski ujetniki, katere so Rusi zajeli na sektorju severno od Odese, so povedali, da so Nemci najmanj 170 romunskih vojakov ustrelili v hrbet, ko so se začeli umikati pred Rusi.

Poskušeni beg s Krima

Sovjetski polnočni buletin ugotavlja vtis, da si Nemci prizadevajo umik s Krima, kjer so naciji že več mesecev odrezani od svojih sil na ruski celini.

Poroča se namreč, da so ruski letalci od sovjetske mornarice na Črnem morju v krimskih lukah pogreznili 11 nemških ladij, med katerimi je bil tudi parnik za transport vojaških čet.

Ali se Nemci ustavijo ob reki Prut?

Tekom dneva so Rusi na 500 milj dolgi fronti od stare Poljske pa do obkoljenega Nikolajeva ob Črnem morju zavzeli nadaljnjih 115 trgov in vasi. Razširili so tudi mostišča na zapadnem bregu Dnjestrja na 31 milj dolgem sektorju.

Z ozirom na dejstvo, da so Rusi s tako naglico prebili nemške linije pri Dnjestrju, je skoro izključeno, da bi maršal Fritz Erick von Mannstirn, poveljnik nemških sil, mogel ustaviti umik nacističnih čet, dokler ne dosepejo do reke Prut, 45 milj zapadno od Mogilev-Podolska.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojno-varovalnih znank!

Infanterija v borbi za Cassino

NEAPELI, 20. marca. — Veteranski infanteristi iz Nove Zelandije so danes nadaljevali z borbo za zavzetje razdejanega Cassina, kjer se upirajo zadnje nemške edinice, ki so zabarikadirane med razvalinami. Boji se vršijo v južnozpadnem delu mesta, ki ga držijo čete od nemške padalne pehote.

Novo-zelandski in čete iz plem na Maori, ki so se odlikovali v borbi v severni Afriki, so tekoma dneva zavzeli razvaline hotela Continental, kjer je bilo središče nacističnega odpora od pretekle srede, ko se je začela bitka za Cassino.

Jugoslovanski prostovoljci v Sovjetski uniji dobili zastavo maršala Tita

"New York Times" z dne 15. marca objavlja poročilo iz Moskve, ki opisuje izročitev prapore maršala Tita jugoslovanskim prostovoljcem v Rdeči vojski, ki se je izvršila na slovesen način v vojaškem taborišču blizu Moskve. Poročilo, ki je datirano 12. marca, se delno glasi:

Mladi Jugoslovani, ki so bili pred manj kot letom dni prisiljeni služiti v armadah Nemčije, Italije in Ogrske ter v delavskih batalijonih na sovjetsko nemški meji, so danes ponosno marširali po zasliani gezi, katero se je naredilo v 18 palcev visokem snegu, nesoč pred seboj zaplapolajočo zastavo, katero jim je poklonil maršal Tito—simbol njihove pripravljenosti, da se pridružijo Rdeči vojski za poraz Hitlerja in za osvoboditev njihove rodne domovine.

Ceremonijalna prezentacija
Prezentacijo praporja maršala Tita so opazovali visoki častniki Rdeče vojske skupno s častniki jugoslovanskih, poljskih, čeških in francoskih prostovoljskih edinic. Zastavo je izročil V. Vlahović, ki je bil v vojni v Španiji štirikrat ranjen in je tam tudi izgubil nogo.

Jugoslovanski vojniki so napravili impresivno sliko, ko so korakali v svojih novih uniformah z rdečimi našivci, z novimi puškami, in mobilnimi topovi, katere so vlekli v Ameriki narajeni "jeeps".

Ko smo pozneje govorili s temi močmi, smo odkrili, da imajo mnogo za obračunati s Hitlerjem. Gen. Jurij Zukov, ki ima poveljstvo nad tujimi prostovoljskimi edinicami, ni še naznanil, kdaj bodo Jugoslovani poslani v akcijo.

Inozemski častniki gostje na proslavi
Tujezemski častniki, ki so bili prepeljani v jugoslovansko taborišče z avtobusi, so dospeli tja tik pred začetkom ceremonij, imeli so kosilo skupno z jugoslovanskimi vojniki in so potem korakali na paradno polje v družbi z najvišjimi vojaškimi častniki.

DAROVI V NAŠEM URADU

V zadnjem času so se zgledali v našem uradu in izročili darove v različne namen sledenji: Za SANS: \$5.00 Frank Gustinčič, 7520 Bancroft Ave.; za Ruski vojni relief: \$5.00 Frank Gustinčič, 7520 Bancroft Ave. in Ant. Ferfolia, 1250 E. 71 St.; \$3.00: Mr. Frank Vrček, 15310 Broadway, Maple Hgts., O.; \$2.50: Victoria in Louis Bergles, 1177 E. 71 St., ter Mrs. Mary Vidrich, 19371 Tyronne Ave. Vsem prispevateljem v imenu odborov omenjenih organizacij, najlepša hvala!

DANES SE V HOLLYWOODU PRIČNE OBRAVNAVA PROTI FILMSKEMU KOMIKU CHARLIE CHAPLINU

HOLLYWOOD, Cal., 21. marca. — Danes se tukaj prične obravnavati proti filmskemu komiku Charlie Chaplinu, ki je obtožen kršenja Mannove postave. Proces proti silovlaskemu filmskemu komiku izvira iz obtožbe, da je v oktobru 1942 odpeljal iz Californije v New York 24-letno rdečelaso igralko Joan Barry v nemoralne svrhe, in jo potem zopet pripeljal nazaj.

Ako bi bil spoznan krivim obtožbe, bi se ga moglo obsoditi na 10 let ječe in na \$10,000 globe. Miss Barry je mati otroka, o katerem trdi, da je Chaplin

Novi grobovi JOHN KERN

Po kratki in mučni bolezni je v Polyclinic bolnišnici umrl splošno poznani John Kern, star 52 let, stanujoč na 1273 E. 55 St., kjer je že več let vodil gostilno. Doma je bil iz Orehole pri Kranju, kjer zapuščata brata Franka, sestro Mary in več sorodnikov. Tukaj je bival 24 let in je bil član društva "Vodnikov venec št. 147 S. N. P. J. društva Slovenec št. 1 S. D. Z. in ustanovitelj ter več letni uradnik samostojnega društva "Kranj". Tukaj zapuščata žalujočo soprogo Rose, rojeno Baraga doma iz Starega trga pri Ložu hčer Olgo, poročeno Cimperman, in več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj iz Joseph Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave.

SIMON BIZJAK

Na svojem domu, 1262 E. 58 St., je včeraj ob 9:50 uri umrl Simon Bizjak, star 67 let. Doma je bil iz Rakeka, p. d. Črnačkov. V Ameriki je bival od leta 1909, ter je nad 15 let delal pri Willard Storage Battery Co. Bil je dalj časa težko bolan. Tukaj zapuščata soprogo Rozalijo, rojeno Bečaj, doma iz vasi Kožlek, fara Begunje pri Cirknici, dva sinova Pvt. Franka, v Californiji, in Pvt. Stanleya, v Alaski, ter hčer Vero, poročeno Laurich. Bil je član samostojnega društva "Loško dolina", in podružnice št. 6 S. M. Z. Čas pogreba še ni določen. Truplo se nahaja v pogrebem zavodu A. Grdina in sinovi, 1053 E. 62 St.

GEORGE CEROVSKI

V St. Alexis bolnišnici je umrl George Cerovski, rodom Hrvat, star 50 let, doma iz Doljnega Draganočca pri Gorici, v okraju Zagreba. Družina stanuje na 10204 Folk Ave. Pokojni zapuščata soprogo Agnes, in pet otrok, v starosti med 7. in 14. letom. Uposlen je bil pri Twist Drill Co. Bolehal je le tri tedne. Bil je član društva št. 14 H.B.Z. Čas pogreba, katerega oskrbuje A. Grdina in sinovi pogrebni zavod, še ni določen.

JOHN UJEVICH

Po dolgi bolezni je preminil v Mestni bolnišnici John Ujevich, star 50 let, rodom Hrvat. Stanoval je na 4000 E. 141 St. Bil je samski. V starem kraju zapuščata sestro Milko. Pogreb se vrši v četrtek ob 10. uri zjutraj iz Louis L. Ferfolia pogrebnega zavoda, na Highland Park pokopališču.

Nemški strah pred invazijo skozi Jugoslavijo

Kakor se poroča, je okupacija Ogrske bila od nacistov podvzeta ker se boje, da se zavezniški pripravljajo za izkrcanje na obali Jadranskega morja in za invazijo skozi Jugoslavijo.

Neko nadaljno pojasnilo, ki pa ni potrjeno, se glasi, da je Hitler podvzel akcijo, ker se je Ogrska nedavno tajno začela pogajati z Rusijo za sklenitev separatnega miru.

Okupacija izvedena v strahu pred Rusi

Regent Horthy in drugi madžarski voditelji so baje jetniki v Nemčiji

LONDON, 21. marca. — Brzojavne vesti iz nevtralnih dežel trdijo, da so nemške oborožene sile okupirale Madžarsko kot priprava za zadnji boj proti prodirajočim ruskim armadam, in da je okupacija izzvala ostre boje med nemškimi in madžarskimi četami.

Vesti iz Stockholma pravijo, da madžarski voditelji skušajo organizirati splošen odpor proti Nemeem. "London Daily Mail" poroča, da so madžarske vojaške oblasti potom neke radijske postaje danes zgodaj zjutraj objavile naslednje naznanilo:

"Padle so naše prve žrtve v boju proti zavojevalcu, našemu bivšemu zavezniku. Boj se mora nadaljevati, in se bo nadaljeval."

Nemške divizije so glasom teh vesti vkorakale v Ogrsko včeraj pozno zvečer navzlic opoziciji od strani Madžarov.

Neka brzojavna vest Associated Pressa iz Ankare trdi, da je neki tamkajšnji diplomat, ki ni pustil, da bi se rabilo njegovo ime pozitivno potrditi vest, da so Nemci izvršili okupacijo Ogrske.

Neka vest iz Stockholma javlja, da se nahajajo regent Nikolaj Horthy, zunanji minister Jenő von Gyöczy in šef ogrskega štaba gen. Granz Szombathelyi očitno v Nemčiji, kjer se jih drži kot jetnike.

Nemci so baje vkorakali iz Avstrije in Romunije

Kakor se poroča, so nemške čete naletele na odpor madžarskih čet, ko so vkorakale iz bivše Avstrije na severu in iz Romunije na jugu, potem ko je neka tajna radio postaja po naročilu, ki ga je baje dal ministrski predsednik Nikolaj Kallay, začel apelirati na ljudstvo, da vodi aktiven odpor proti Nemcem.

Neki Madžar v Stockholmu je izjavil, da so bili omenjeni trije madžarski voditelji pretekli petek pozvani na Hitlerjev glavni stan, in da so zavrnilo njegovo zahtevo za bolj aktivno vojaško pomoč proti Rusom, in za "udeležbo v vojni brez vsakih pridržkov." Glasom istega vira, je Hitler nato prepeljal njihov povratek na Ogrsko.

Panika na Ogrskem vsled prodiranja Rdeče vojske

Vsled prodiranja Rdeče vojske se je Madžarov zadnji čas začela prijemati panika. Prejeli

Naši fantje-vojaki

Mrs. Mary Brandula, 7119 Hecker Ave., sporoča, da se je njen brat Pvt. Joseph J. Tekavec, ki je bil v bitki v Italiji ranjen, zopet vrnil k svojemu oddelku. Za enkrat njemu še ni moglo pisati prijateljem, toda prijatelji so vabljeni, da mu pišejo na sledeči naslov: Pvt. Joseph J. Tekavec, A.S.N. 353200-02, Co. A, 157 Inf., A.P.O. 45, c/o Postmaster, N. Y.

Premeščen je bil iz Californije v Colorado, Pfc. Frank Ceperlo, sin Mrs. Pauline Ceperlo. Zdjaj se nahaja v bolnišnici in prijatelji so prošeni, da mu pišejo. Njegov naslov je: Pfc. Frank Ceperlo, 35053233, 981st Engr. Maint. Co., Camp Carson, Colorado.

Mr. in Mrs. Anton Bokal, 731 E. 157 St., sta prejela obvestilo, da so se vile rojenice v nedeljo, dne 12. marca zgledale pri družini S Sgt. in Mrs. Anton J. Bokal Jr., ter pustile v spomin krepkega sinčka, prvorojenčka, kateremu so dali ime Anton John. Mlada mamica je hči družine Mr. in Mrs. Mathew Dolan, 555 E. 128 St., ponosni očče pa sin obče poznane družine Bokal iz Collinwooda. S Sgt. Bokal se že tri leta nahaja v Camp Shelby Electrical Ordnance. — Čestitamo!

Buy Your Share in Our
SUBMARINE CHASER

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto)\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.00
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto)\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.25
For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto)\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)4.50
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

DONALD BELL:

BADOGGIO IN SOVJETSKA RUSIJA

Zelo malo verjetno je, da je premier Stalin naklonjen maršalu Badogliju ali pa italijanskemu kralju Viktorju Emanuelu. Ako je temu tako, kaj je potem skritega pod izmenom ambasadorjev med moskovsko vlado in ono v Bariju?

Pred vsem nam to dokazuje, da je složnost med tremi poglavitnimi svetovnimi velesilami, Ameriko, Britanijo in Rusijo, mnogo večja in bolj tesna, kot smo mogli domnevati v zadnjem času na podlagi prerekanj, ki so nastala v preteklih tednih. Na eni strani se je poudarjalo, da je sklenila Rusija poslati svojega ambasadorja v Italijo ne da bi se bila popreje posvetovala z vladami Velike Britanije in Amerike, dočim je prišla iz Londona vest, da ta diplomatska poteza nikakor ni bila nepričakovana. Priznati je treba seveda, da je vzpostavljeno diplomatskih odnošajev med Rusijo in Italijo zelo prijetna vest, tako za britansko, kot za ameriško vlado.

Ako bi bil prvi korak na polju teh diplomatskih pogajanj z vlado maršala Badoglija izveden na strani anglosaskih velesil, bi se bil pojavil notranji odpor proti tej meri, ki bi bil mnogo močnejši... Zdaj pa morajo kritiki Badoglijevega režima v anglosaskih deželah — prav kot onih 6 proti-fašističnih italijanskih strank — brez nadaljnjega vzeti na znanje dejstvo, da je politika vseh treh velesil enotna kar se tiče italijanskega vprašanja.

Drugo vprašanje je naslednje: Zakaj se je Sovjetska unija postavila na stran zahodnih velesil na tak način, da bo s tem brez dvoma zgubila nekaj svojih privržencev v liberalnih krogih Velike Britanije, Amerike in evropskega kontinenta? Samo dvojne odgovore je možnih, ki dajejo pojasnilo: Prvič, da je invazija evropske celine in morda tudi Balkana neposredno pred nami, ter da Rusi radi tega nočejo, da bi mogli politični zapletljivi kakršne koli vrste moliti te vojaške operacije. Ali pa, drugič, da so začele sfere političnega vpliva stopati na dan z večjo jasnostjo, tako da se je Rusom zdelo umestno pokazati in priznati, da imajo v Italiji Angleži vodilno in odločujočo vlogo.

Tedne in tedne je že tega, kar v ruskih časopisih ni bilo več nobene kritike glede anglo-ameriških operacij. Pomnoženo bombardiranje, nenadno izigravanje irskega vprašanja, veliki manevri na bližnjem vzhodu, dejstvo, da se pojavljajo komando čete v Jadranskem in Egejskem morju — vse to oznanja pomladanske ofenzive. Sovjetska unija je zadovoljna z zavezniškim sodelovanjem v vojaškem pogledu in se dobro zaveda tudi še preko tega, da bo politični vpliv zahodnih velesil v gotovih predelih Evrope mogočno narastel, ko bodo te vojaške operacije v polnem razmahu. Nespametno bi bilo, ako bi Rusi hoteli ovirati ta naravni razvoj in se protiviti naraščajočemu vojaškemu vplivu zahodnih velesil — mnogo bolj velja, ta razvoj predvidevati in podrediti svojo politiko temu dejstvu.

Toda tudi zahodne velesile so se upognile in priznale naraščajoči vojaški vpliv in politično silo Sovjetske unije v nekaterih drugih delih Evrope. Najbolj jasno je pokazal to stališče govor premiera Churchillja v House of Commons dne 22. februarja, ko je dejal, da so ruske zahteve glede zahodnih mej Sovjetske Rusije obenem "pravične in umestne," ter tako posebno toplo govoril o Titu. Rusko priznanje Badoglijeve vlade je nekakšna izmenjava. Churchill je šel prav za prav še dalje kot Rusija, s tem da je nekako uradno odobril Titov pokret. A Kremlin zdaj vrača, kar je prejel, in kot prvi priznava Badoglijev režim.

Razven teh poglavitnih motivov, ki izvirajo iz velike mednarodne politike, je še nekaj drugih razlogov, ki se tičejo izključno Rusije, in njene posebne situacije. Sov-

jetska Rusija ima svojega predstavnika v italijanski komisiji, toda kljub temu dozda ni imela nobenih direktnih stikov z Italijo. Anglo-Amerikanci pa imamo po svojih armadnih poveljnikih najboljše in najkrajše zveze z italijansko vlado. Rusija pa takih zvez ni mogla vzpostaviti, ker nima svojih čet na italijanskem bojišču. Rusija torej ni imela nobene možnosti, da vpliva na italijanske razmere drugače kot potom svojega diplomatskega predstavnika, a tega je zdaj poslala tja.

Sovjetska unija si prizadeva na vse kriplje, da bi vsemu svetu dokazala, da ji ni prav nič od tega, da se ustanove komunistične vlade izven njenega ozemlja. Nacistična propaganda pa si seveda prizadeva, ravno tako na vse kriplje in z vsemi sredstvi, da prepriča ves svet, da kuje Rusija revolucionarne načrte, ki obsegajo ves svet. Sovjetska unija je razpustila komunistično internacionalo. V Moskvi in v Teheranu je sprejela načelo, da se uvede širom vse Evrope demokratične sisteme vlade. Čehoslovaški predsednik Beneš, ki se je pravkar vrnil iz Rusije in velja za dobrega in zanesljivega tolmača stališča Sovjetske Rusije, si je pred nekaj dnevi na vso moč prizadeval, da prepriča balkanske dežele, da se jim ni bati boljševizacije. Uradno priznanje Badoglijeve vlade, ki je tako odločno protiboljševistična kot nobena, bo najbrže tudi nekoliko pripomoglo do tega, da pomiri duhove — ravno v tem političnem trenutku so Stalinu zagotovila iz strogo protiboljševističnih krogov posebno dobrodošila.

Kljub temu pa bi bilo napačno, ako bi hoteli tolmačiti ta ruski korak kot odobrenje monarhističnega vladnega sistema za južno Evropo. Italijanskim komunistom je bilo v naprej znano, da ima priti do izmenjave ambasadorjev, a kljub temu niso spremenili svojega stališča. Ravno nasprotno — v Neaplju so organizirali velik ljudski shod, v protest proti režimu Badoglija in proti kralju.

Iz vsega tega bi torej mogli sklepati, da je rusko stališče v splošnem naslednje: Liberalne in napredne struje izven Rusije bodo morale skrbeti same zase, v kolikor so izven ruske vplivne sfere. Prepuščeno jim je, da si same pomagajo naprej, in uredijo svoje odnose z anglo-ameriški silami okupacije. Rusija seveda ne bo ovirala njihovega razmaha, toda nikakor se ne bo vmešavala v notranje zadeve dežel, v katerih se te sile porajajo, da bi jim pomagala do hitrejšega razvoja.

Razpustitev kominterne je torej resna stvar — razumeti jo moramo dobesedno. Vsaka komunistična stranka je zares odgovorna sama zase in more — kadar koli se ji zdi umestno — zavzeti politične smernice, ki so v nasprotju z uradno politiko Sovjetske zveze.

Jasno je vsekakor, da je ta korak Sovjetske Rusije ustvaril popolnoma novo mednarodno politično situacijo. Dozda je veljala trditev, da Rusi ne bodo priznali nikjer na evropski celini reakcionarnih režimov — niti ne za najkrajšo dobo. Vidimo, da temu ni tako.

Mnenje odlične Američanke o L. Adamiču

Sledeče pismo je pisala vplivna in politično konservativna Američanka, pisateljica Louise Adamiču, iz nekega minnesotskega mesta. Njeno ime ni važno za našo javnost, važno je pa njeno naziranje o jugoslovanskih in svetovnih problemih, o katerih pisatelj razpravlja v svojih knjigah.

Pismo se deloma glasi:
"Dragi g. Adamič:

"Na koncu Vaše knjige 'My Native Land' vprašujete za mnenje čitateljev o tej knjigi. Pred par leti, ko sem prečitala vašo knjigo 'Two Way Passage', sem se že skoro odločila, da Vam pišem in sicer zato, ker so Vaši politični komentarji vzbudili v meni splošno pozornost, zlasti z ozirom na Willi. In ker Vam tedaj nisem pisala, Vam pišem danes, kajti v svoji knjigi ste vzbudili v meni več domišljije kot kateri drugi sodobni pisatelj.

"Izmed Vaših del sem čitala v tujakšnji čitalnici 'The Native's Return' — 'Two Way Passage' — 'My America' in 'My Native Land.' Name je napravila največji vtis — prva in zadnja. Toda predno nadaljujem, Vam moram nekoliko povedati o sebi.

"Živim v malem, tipično-ameriškem mestu z mešanimi narodnostmi in verskimi skupinami. Sem potomka enih prvih naseljencev mešane francoske, nemške in škotske krvi. Moj so-prog je švedskega porekla. Imava pet let starega sinčka. Moje

največje veselje je: ribolov, čitanje in politika. V politiki sem aktivna zadnjih sedem let. H. Stassen, naš bivši guverner, je moj ožji prijatelj.

Enkrat sem bila celo predsednica minnesotske ženske republikanske lige.

"Kmalu potem ko sem prečitala knjigo 'My Native Land', sem srečala na cesti duhovnika, kateremu sem omenila, da sem čitala knjigo o njegovi rojstni domovini Jugoslaviji. On je namreč rojen v Ljubljani. Pa je takoj zletel v strop in Vas narahli za fanatičnega komunisto. Nato mi je povedal, da ima brošuro, katere so izdali katoličani kot odgovor na vaše delovanje. Par dni nato me pokliče upravljatelj čitalnice in mi pove, da zahteva katoliški član odbora, da se brošura 'Shall Slovenia be Sovietized?' priloži knjigi 'My Native Land' vselej, kadar jo kdo zahteva.

"Jaz nisem katoličanka; pravzaprav ne spadam k nobeni cerkvi, toda upravljatelj čitalnice je metodist.

Ko sem čitala razne odstavke iz vaše knjige, sem si pač mislila, koliko sršenovih gnezdov bode zmešali z njimi, prav tako kot jih je John Gunther v svoji knjigi 'Inside Latin America.' Kot Vi, tako tudi jaz nisem proti-katoličanka; obratno, še celo veliko prijateljsem imam med njimi in moja najboljša prijateljica je benediktinska nuna. Zares je obžalovati, da verske razlike sejejo včasih toliko ne-

450 let star hrast podrt

Širom Amerike se seka velikanska drevesa in njih les porablja za zgradbo naših mornariških ladij. Eden izmed največjih in najstarejših hrastov je 130 čevljev visok New England rdeči hrast, čigar korenine so že nad 450 let stare. Na levi strani slike vidite drevo, ko se ga je podrlo, zgoraj na desni pa kako ga nakladajo na truck. Na sredi je gozdar Robert Guild, ki pripravlja svojo sekuro za drugo delo.

zadovoljstva med narod in da katoliška cerkev vedno izrablja mnenje, da je vsaka kritika proti njej, naperjena tudi proti njenemu obstoju. Če hočemo kaj dati imeti svetovni mir, moramo pričeti z versko toleranco eni napram drugim; bodisi kristjani, muslimani, židje, budhisti in drugi. Morali bi študirati razne vere, ne zaradi tega, da nas spreobrnejo, temveč vsled boljše razumevanja. Mislim, da je to naziranje tudi Vaše, in vseh razumnih ljudi, ki jim je pri srcu mir med narodi.

"Pravkar čitam brošuro 'Shall Slovenia be Sovietized?' in prihajam do zaključka, da ne bo niti malo škodovala Vaši knjigi 'My Native Land', nasprotno — še povečala bo zanimanje za knjigo, ki bi sicer izostalo. Zveza slovenskih župnij Vam je s to brošuro napravila veliko uslugo. Jaz sem prepričana, da če je večina Amerikancev dovolj inteligentnih, da čita Vašo knjigo — je tudi dovolj inteligentna, da vidi v predgovoru brošure odstavke, citirane iz knjige 'My Native Land', pri krojene in skrajšane tako, da napravijo na čitatelja popolnoma drugačen vtis.

"V brošuri je trditev, da ima Adamič vsakojake nasprotnike, male in velike, in da v knjigi izraža le svoja politična naziranja. Dalje dobi povprečen čitatelj čisto drugo sliko glede Vaše trditve, da se ameriški Jugoslavnici vsi borijo za narodno svobodo in da skušate Vi edinole dokazati Amerikancem, da ubežna vlada in njeni predstavniki delujejo v nasprotnem smislu. Toda v Vaši knjigi ni nikjer rečeno, da mislite Vi in Vaši Slovenci komunistirati Ameriko.

"Toda dovolj o verskem boju, glede katerega se do pičice strinjam z Vami. Povem Vam le, da visoko cenim Vašo knjigo.

Kralj Peter, Tito, Mihajlovič, Vatikan, Churchill in Roosevelt. Vse to je zame odkritje. Ozadje tega gibanja in tragična zgodovina Jugoslavije je čudovita in vzgojevalna.

"Odkar je bila izdana knjiga 'My Native Land', se je politika Združenih držav Amerike v podporo Titu in proti kralju Petru, kar ste Vi prorokovali. Silno sem radovedna, kakšno je sedaj Vaše mnenje o Jugoslaviji.

"Da se z Vami strinjam glede balkanske politike, bo pač vzroki, kar je bolj v sorodu z ameriškim gibanjem kot s katerimkoli drugim. Kadar čitam Vaše knjige, si nehoti mislim, da ste glava Vi naselenci boljši Amerikanci v pravem pomenu besede kot nikdar in bi izvekle na dan po-

mnogo starih Amerikancev. Mi potrebujemo več nove krvi. "Kar moram še povdariti je to, da bi enkrat rada osebno govorila z Vami. Vi imate prilačnost in redko kakovost, da pritegnete čitatelje nase. V Vaših knjigah in potovanjih sem hodila neprestano v mislih z Vami in Vašo ženo Stello, bolj kot z vsakim drugim pisateljem.

"Ponovno povdarjam, da silno visoko cenim 'My Native Land' in čutim, da ste z njo storili veliko uslugo Vaši rodni domovini s tem, da ste jo predstavili javnosti. Ako bi pri Vašem delu kdaj potrebovali podatke iz naše čudovite Minnesote, tedaj sem Vam vedno na razpolago."

(Prevedel F. Č.)

Trpljenje, pomoč — vstajenje

Da, trpljenje, tarna njanje in vzdihovanje je čuti danes iz naših rodne zemlje, kjer naši bratje in sestre v pomanjkanju in bedi pričakujejo tisti tako težko pričakovani dan — dan vstajenja in odrešenja izpod tujčevega jarma.

Tri dolga leta že prenašajo najhujše muke, ki si jih je mogel izmisliti naš stoletni sovražnik; tri dolga leta dan za dnem čakajo tiste srečne in odrešilne ure, ko bodo zopet lahko svobodni in v miru obdelovali svoje njivice ter vzgajali svoje družine po tradicijah naših dedov. Kdaj jim bo zasijalo solnce svobode? Kdaj bo prišel tisti zaželjeni dan? Da, tako se vprašujejo naši borci za svobodo svojo in svojih potomcev.

Ali pa se mi tu v Ameriki tudi zavedamo svoje bratske dolžnosti; ali se dovolj pripravljamo za tisti srečni dan, ko bo zopet naša lepa Slovenija oproščena sovražnih verig, ko bodo naša bratja in sestre kar jih bo še ostalo pri življenju, zopet svobodno zadihali? Ali si sploh ja.

Kdaj predstavimo njih žalostni položaj, ko se bodo mogoče vrnil iz pregnanstva na svojo rodno grudo in bodo našli svoj nekdanji mirni in borni domek porušen — požgan, vse uničeno? Slovenci in Slovenke, na to kdaj pomislimo in se poskušajmo uživati v položaj tih nesrečnih naših trpinov. Postavimo se na pogorišče naše rodne hišice, potem bomo šele v resnici razumeli silno gorje, ki je v naši ta, kar je bolj v sorodu z ameriškim gibanjem kot s katerimkoli drugim. Kadar čitam Vaše knjige, si nehoti mislim, da ste glava Vi naselenci boljši Amerikanci v pravem pomenu besede kot nikdar in bi izvekle na dan po-

slednji cent za pomoč tem to pinom. Ni tu moja misel, da bi morali v resnici vse dati in pomanjkanje. Ne, ampak mislim pri tem na tiste, ki se sedaj še niso zganili in ki hrabro samo za svoje, katerim bodo sami poslali.

Prav lepo je, da se bodo spomnili svojih, saj to pač velja bratska in sestrsko dolžnost; da nekaj je tukaj narobe, ali se res naša samo krvni bratje, sestre, strici in tete, očetje, matere? Ali ne bi bilo prav, no, če bi rekli, da so vsi nam kar jih je rodila slovenska mati? Da, to zadnje je pravilno: vsi so naši brez izjeme in tudi za nas naj velja hrvatski izrek: "Brat mi bio, koje vere bio."

Ali naj pustimo one, ki imajo nikogar svojih v tej srečni deželi, da poginejo lakote in pomanjkanja? Ali bi se sploh smeli imenovati brate in sestre, če bi bili sploh še trditvi, da se po naših žilah pretaka srce slovenska kri in da nas je rodila slovenska mati, če bi dopustili, da bi tisti nesrečniki, ki nimajo tu svojih krvnih sorodnikov žalostno poginili?

Prav kot gasilci ne vprašujejo, čigav dom gori, ampak gori ter se odzovejo klicu — pomoč! Tako je tudi naša dolžnost, da ne gledamo in skrbimo samo za "svoje," ampak za vse, ker so vsi naši.

Jugoslovanski pomožni odbor — Slovenska sekcija, ki deluje na našem lokalnem območju, 2 JPO-SS, se trudi v vsem, kar je v njihovi moči, da nameni. Vsi odborniki te sekcije od najvišjega do najnižjega radnika, vsi društveni zastopniki in zastopnice kakor tudi člani samezniki delujejo pri tem delu. Naš lokalni odbor št. 2 JPO-SS, pripravljala lep program spomin žalostne obletnice vstajenja slovenskega naroda. Torej na evnetno nedeljo, pol štirih popoldne bomo v St. Clair Ave. na prireditvi, ktere ves preostanek bo njim namenjen.

Na vsa naša lokalna društva so bile razposlane vstopnice. Nekatera društva so se doslej že prav častno odzvala in tera se pa še bodo, ker pač vsa društva zborovala v tistih (Nadaljevanje na 4. strani)

Odpoved nesrečne žene

ROMAN

Po W. Hauffu priredil Franjo Kolenc

(Nadaljevanje)

Čuvstva, ki mu je v tem trenutku polnilo srce, ni mogoče popisati. Široko je odprl oči in nepremično zrl ženo, ko da je okamenel. Obraz je bil blede, kakor da je izginila iz njega iskrica življenja. Sele čez nekaj trenutkov je prišel k zavesti.

— Jozefa! — je zaklical, kakor da bi se zvrnil v prepad. — Jozefa!

Vsa blede, otrpla je sedela žena poleg njega. Oči, one lepe oči, ki jih je mladenič tako zelo želel videti, so bile kakor steklene. Strmela je predse. Naposled se je bolešno nasmehnila in dejala:

— Da, Jozefa!

— Vi ste torej tista, ki ste me preslepili? — je tožil trpkostno in naenkrat se je razpršil ves njegov up. Vsa sreča, ki jo je čutil pred nekaj trenutki. — O, saj veste, kako trpim! — Za trenutek je umolknil. — Toda — je nadaljeval nekoliko bolj mirno — za božjo voljo, kje ste vzeli prstan in robec.

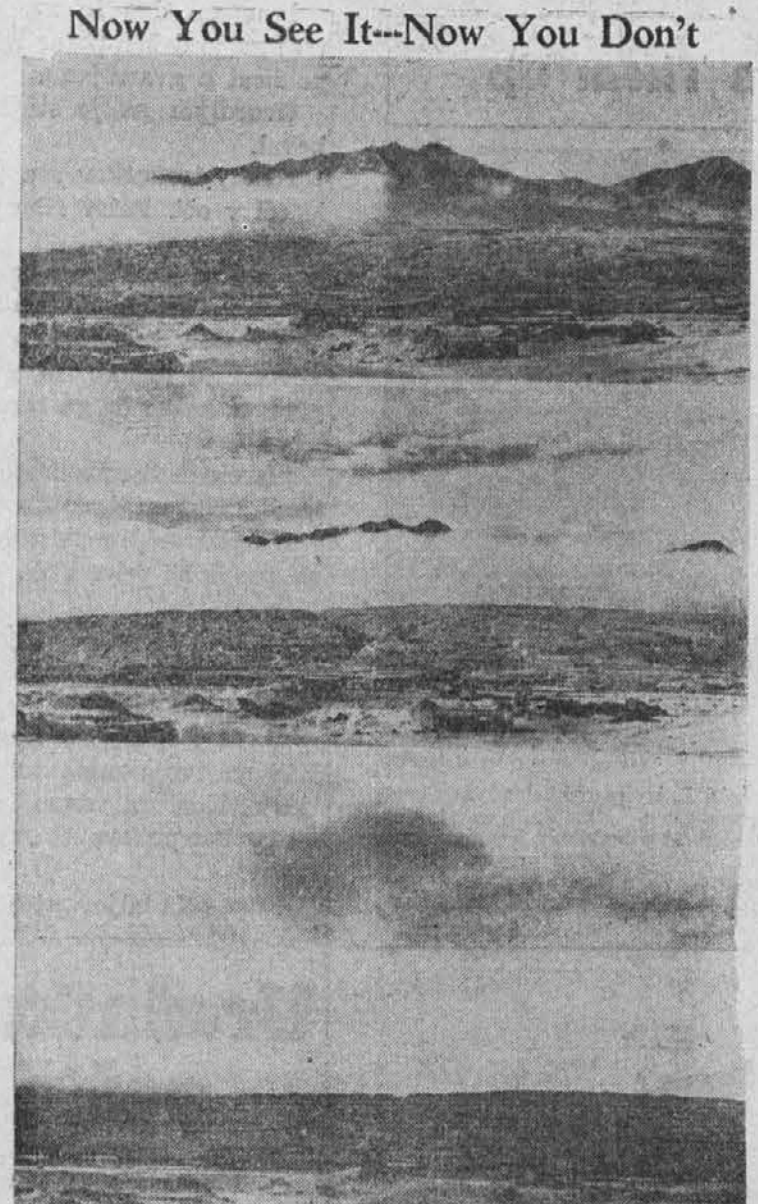
Žena je zardela. Krčevit jok jo je pretresel in je onemoglo omahnila na mladeničeve prsi. Froben se je dozdevalo, da mu noče dati pojasnila.

— Povejte mi, prosim vas — je zaklical skoraj obupno. — Imajte usmiljenje z menoj, saj vidite, da se tresem od nezno-sne muke. — Od kod ste vzeli robec in prstan? Kdo vam ju je dal?

— Ti! — je tiho zašepetala in se je še bolj tesno privila k njemu.

V Frobenovo dušo je posvetil solnčni žarek. Sree je zapelo. Nežno je dvignil Jozefino glavo in ji toplo zrl v oči.

— Ti si? Ali zopet sanjam?

ADAK, ALEUTIAN ISLANDS—When a fog comes up on Adak Islands here, it comes in a hurry. The above series of photos was made in 17 minutes, during which time the fog rolled in and blanketed Mount Moffet. Read the pictures from top to bottom and see the mountain disappear as if covered by the magic cloth of a mighty

glas je bil tih in mehke bo-
žanje pomladanske sapice.
— In ti me nisi spoznala? —
je odgovoril Froben na vpraša-
nje ravno tako tiho in mehko.
— O! — je odvrnila žena —
v Parizu sem te dobro pogleda-
la in dozdevalo se mi je, da sem
si vsako najmanjšo potezo o-
braza vtisnila v spomin. Toda
vkljub temu te ne bi spoznala.
Mogoče je krivo to, da sem te
videla le ponoči in si bil zavil v
plašč. — Ko si prvi večer za-
klical Faldnerju "na svidenje",
se mi je zdel tvoj glas znan.
Toda lahko bi mogla misliti, da
si v resnici. Med razgovori, ki
sva jih imela, se mi je često
vzbujala misel, da si vendar ti,
ki dvomila sem. Ko pa si v ne-
deljo omenil Pont des Arts, ti
je obraz nenavadno zasijal, ta-

Quads Born To English Girl and Yank Sergeant

LONDON, ENG.—Radiophoto—Here are the quadruplets that were born to Nora Carpenter, 23-year-old former member of the British Auxiliary Territorial Service, at Heanor, Derbyshire, England. One of the babies has since died. Their father is Staff-Sergt. Bill Thompson, serving with the U. S. Forces in Great Britain.

be, a moje misli so blodile v tu-
jini in so te iskale!

— O, Bog! — je zašepetala
Jozefa — ali je to mogoče? Ali
me še moreš ljubiti.

— Če te ljubim? — je vzklik-
nil. Potem pa je umolknil in o-
braz se mu je zmrčilo. Čez ne-
kak trenutek se je zopet ogla-
sil. — Toda ali te smem ljubiti?
Moj Bog, saj si ti Faldnerjeva
žena, baronica. Za božjo voljo
te prosim, povej, kako se je to
zgodilo. Zakaj me nisi čakala?

XVIII.

Žena si je obrisala solze. Pre-
magala je žalost, ki so jo po-
vzročile Frobenove zadnje bese-
de in je začela pripovedovati.

— Vidiš — je dejala — do-
zdeva se mi, da je sovražna u-
soda vse tako uredila, da bi me
zelo onesrečila. Kakor hitro si
odšel, se je v moje srce naseli-
la neizrekljiva žalost. Večeri, ki
sem jih prebila v tvoji družbi,
so bili za mene nekaj velikega.
Že v prvem trenutku, ko si se o-
glasil v materinem jeziku in si
prosil prijatelja za denar, se je
v srcu vzbudilo neko novo ču-
vstvo, ki ga prej nisem poznala.
In iz tega tihga čuvstva je

dekje. Skrivala sem ljubezen,
dasi bi često najraje na ves glas
zakričala: "Lubim te, ti dobri,
plemeniti moj varuh!" — Od-
šel si in jaz sem ostala sama,
prav sama. Čez nekaj dni je
mati umrla. Kako rada bi bila
takrat umrla tudi jaz! Prosila
sem Boga, da se me usmili in
me vzame k sebi — k ljubi ma-
mici. Saj nisem imela na svetu
človeka, h kateremu bi se lahko
obrnila. Ah, koliko sem prejoka-
la one dni! Naposled sem ven-
dar našla zavetje. V bližini je
stanovala grofica Landskorn, ki
je nekako izvedela za mojo ža-
lostno usodo. Poklicala me je k
sebi. Izpraševala me je o moji
preteklosti. Ko sem ji vse pove-
dala, je pregledala pisma, ki so
ostala po materi. Bila je z njimi
zadovoljna in me je sprejela za
svojo družabnico. Čez nekaj dni
smo odpotovali. Ni mogoče po-
vedati, kako mi je srce krvave-
lo, ko sem morala Pariz zapu-
stiti. Saj sem tako težko priča-
kovala oni dan, ki si ga določil
za svidenje. Zelela sem, da bi še
enkrat govorila s teboj in bi se
še enkrat posločila! Ni mi bilo
dano.

(Dalje prihodnje)

VRAŽJE DEKLE

Zgodovinski roman

ILKA VAŠTETOVA

(Nadaljevanje)

"Čarovnija, da. Molil sem preko jedi, zato je čarovniška moč prenehala. Vi pa niste molili preko te jedi, ker je prišla šele koncem kosila vroča na mizo. Molimo, bratje, da vam jed ne bo škodovala!"

In pokleknil je poleg mize in vsi menihi za njim — le gvardijan je stal in zrl temno predse.

Nekoliko pozneje, po adoraciji — češenju, ki so ga menihi opravili skupno kakor vedno — je gvardijan ustavil patra Jurija na hodniku.

Jurijevo lice se ni več smehljal, ko je pogledal gvardijanu v stroge oči.

"Čuj, brat!" je gvardijan položil roko na patrovo ramo.

"Poznaš me in veš, da nisem naklonjen takim norčijam. Cemu si to uprizoril?"

Gvardijanov glas je preteče narasel.

"Norčije? — In jaz uprizoril?" se je začudil pater Jurij. "Ne razumem."

"Ali moreš priseči, da nisi vedel, kaj je pod pokrovko, dokler je nisi prvokrat vzdignil?"

Brez pomisleka in razjarjen zaradi nepravilnega suma je pater dvignil prste:

"Prisegam!"

"Hm!"

Gvardijan si je pogladil osivelo brado. Zmajal je z glavo in se zagledal v arkade na nasprotni strani dvorišča.

"Pokličite vratarja!" je dejal postrani.

Vratar je kmalu stal pred njim.

"Kdo je prinesel ono jed?"

"Gospa Koprivovka sama."

"Kdo jo je sprejel iz njenih rok?"

"Jaz. Nesel sem jo takoj v kuhinjo. Ko sem se vrnil z lesono ploščo, je gospa že odšla."

"Kje pa je prej čakala?"

"Na hodniku pri vhodu."

Gvardijan je nekaj časa molil.

Gvardijanove oči so se zablistale. Jeza mu je pognala temno rdečico v obraz.

"Brat! Naj pazi na svoj jezik! Upam, da ima on istotoliko hvaležnosti do gospe, kakor jaz."

"Hvaležnosti? Čemu? Vse, kar je storila za samostan, je storila zaradi — fratra Inocenca. Ona je — ona je sramota za naš samostan. Sramota je. In naša sveta dolžnost je, da jo kaznujemo za njeno bogokletno početje. Norčevala se je iz nas, duhovnikov. Ali ne zasluži kazni že zato? Prestopila je našo klavzuro! Ali ne spada v je-

če gledal na svoje sandale. Potem je dvignil glavo.

"Že dobro. Le pojdi zdaj!"

Pomignil je patru in ga peljal v refektorij. Refektorij — velika preprosta pobeljena nizka soba z dolgo mizo in stoli posredi, z veliko pečjo v kotu in s črnim križem na steni — je bil pospravljen. Gvardijan se je ozrl po sobi, stopil naravnost k peči, pogledal za njo in pokimal.

"Tu — poglej," je velel in pokazal za peč.

Pater Jurij je pristopil, pogledal in se sklonil —

Pobral je lonček, cunj in vrvice in vprašaje pogledal gvardijana.

"Ali zdaj še veruješ v čarovnijo?" se je nasmehnil gvardijan.

Patrove oči so se lokavo zasvetile.

"To še ni dokaz njene nedolžnosti."

"Poduhaj vendar lonček! Po gnoju diši, kakor oni črvi!"

"Kdo pa mi jamči, da lonček ni prišel že pozneje sem? Saj nisem stražil v refektoriju, odkar se je to zgodilo."

Na gvardijanovem čelu se je zgrnil oblak.

"Ne bodi bedast! Zadeva je vendar jasna kakor beli dan."

"Ni jasna. Kako pa je gospa prišla in odšla?"

"Skozi govorilnico vendar!"

Pater Jurij ni vzdrl gvardijanovega pogleda.

"To je nemogoče. Tako hitro bi se ne mogla razgledati po samostanu. Gospe ne morejo biti znani notranji samostanski prostori. Zenska še ni prestopila naše blazure. Gospa gotovo ne ve, kje leži naš refektorij."

Gvardijan je dvignil ramena: "Zabil si na fratra Inocenca."

Pater je stisnil ustne in pomolčal. Potem prisiljeno prijazno:

"Pater gvarljan so vnet zagovorniki naše mater spiritualis."

Gvardijanove oči so se zablistale. Jeza mu je pognala temno rdečico v obraz.

"Brat! Naj pazi na svoj jezik! Upam, da ima on istotoliko hvaležnosti do gospe, kakor jaz."

"Hvaležnosti? Čemu? Vse, kar je storila za samostan, je storila zaradi — fratra Inocenca. Ona je — ona je sramota za naš samostan. Sramota je. In naša sveta dolžnost je, da jo kaznujemo za njeno bogokletno početje. Norčevala se je iz nas, duhovnikov. Ali ne zasluži kazni že zato? Prestopila je našo klavzuro! Ali ne spada v je-

če gledal na svoje sandale. Potem je dvignil glavo.

"Že dobro. Le pojdi zdaj!"

Pomignil je patru in ga peljal v refektorij. Refektorij — velika preprosta pobeljena nizka soba z dolgo mizo in stoli posredi, z veliko pečjo v kotu in s črnim križem na steni — je bil pospravljen. Gvardijan se je ozrl po sobi, stopil naravnost k peči, pogledal za njo in pokimal.

"Tu — poglej," je velel in pokazal za peč.

Pater Jurij je pristopil, pogledal in se sklonil —

Pobral je lonček, cunj in vrvice in vprašaje pogledal gvardijana.

"Ali zdaj še veruješ v čarovnijo?" se je nasmehnil gvardijan.

Patrove oči so se lokavo zasvetile.

"To še ni dokaz njene nedolžnosti."

"Poduhaj vendar lonček! Po gnoju diši, kakor oni črvi!"

"Kdo pa mi jamči, da lonček ni prišel že pozneje sem? Saj nisem stražil v refektoriju, odkar se je to zgodilo."

Na gvardijanovem čelu se je zgrnil oblak.

"Ne bodi bedast! Zadeva je vendar jasna kakor beli dan."

"Ni jasna. Kako pa je gospa prišla in odšla?"

"Skozi govorilnico vendar!"

Pater Jurij ni vzdrl gvardijanovega pogleda.

"To je nemogoče. Tako hitro bi se ne mogla razgledati po samostanu. Gospe ne morejo biti znani notranji samostanski prostori. Zenska še ni prestopila naše blazure. Gospa gotovo ne ve, kje leži naš refektorij."

Gvardijan je dvignil ramena: "Zabil si na fratra Inocenca."

Pater je stisnil ustne in pomolčal. Potem prisiljeno prijazno:

"Pater gvarljan so vnet zagovorniki naše mater spiritualis."

Gvardijanove oči so se zablistale. Jeza mu je pognala temno rdečico v obraz.

"Brat! Naj pazi na svoj jezik! Upam, da ima on istotoliko hvaležnosti do gospe, kakor jaz."

"Hvaležnosti? Čemu? Vse, kar je storila za samostan, je storila zaradi — fratra Inocenca. Ona je — ona je sramota za naš samostan. Sramota je. In naša sveta dolžnost je, da jo kaznujemo za njeno bogokletno početje. Norčevala se je iz nas, duhovnikov. Ali ne zasluži kazni že zato? Prestopila je našo klavzuro! Ali ne spada v je-

SPAR Signs Them Up

SPAR Barbara Rush, of East Orange, N. J., is the girl behind the Coast Guard's record for blood donors in Washington. Miss Rush, who is stationed at U. S. Coast Guard Headquarters as a chauffeur, has signed up over 250 persons to help the Red Cross blood plasma project. Their names are on the honor roll shown above. Miss Rush's brother, James Rush, Jr., boatswain's mate, first class, is on a Coast Guard patrol boat in the Atlantic.

NOW, JUNIOR, DON'T WASTE ANYTHING
REMEMBER—FOOD FIGHTS FOR FREEDOM!

čo zaradi tega? In — ali se ni — sami prepričali, da je našega fratra popolnoma omrežila? Povedal sem jim že, da sem z našega podstrešja opazoval, kako je frater noč za nočjo lezel skozi njeno okno. Prešustnica je! Zakonolomna žena! In oni, pater gvardijan, jo zagovarjajo?"

"Kar delam, delam po svoji vesti. Čast našega samostana zahteva, da molčimo o onih fratrovih nočnih obiskih. Kadar slede kuto in neha biti član naše družbe — potem — če ti tvoje trdo srce to narekuje — potem stori, kar misliš, da moraš storiti. Ali —" gvardijan je dvignil roko in povzdignil glas, da je jan zapovedal ostati ves dan v celici.

Do večera je čakal, da odločijo njegovo usodo. A nihče se ni zmenil zanj. Dobil je vrč mleka in kruh, potem je ostal sam.

"Uklonim se želji patra gvardijana in ignoriram razmerje Koprivovke do fratra. Kar pa je danes storila našemu samostanu, ni več mogoče zakriti. Njena drznost vpije do neba. Ves samostan se je prepričal o njenem početju. In zdajle so se bratje že razšli na obiske po mestu. Vem, da vesti o tem kandalu ni več mogoče zatreti. Zato prosim, da mi pater gvardijan dovolijo, da storim, kar je moja dolžnost."

Gvardijan je povesil glavo. Obrnil se je, stopil molče k oknu in se zazrl na vrt.

Pater Jurij je dolgo čakal. Potem:

"Pater gvardijan — —"

"Pojdi!" je odrezal gvardijan tako rezko in preteče, da je pater v prihodnjem trenutku stal sam zunaj refektorija.

Pol ure pozneje je potrkal z velikim medenim tolkačem na hišna vrata starega sodnika Kovačiča.

Drugega dne že zgodaj jutraj ga je debeli pater Hieronim poklical h gvardijanu.

Gvardijan ga je stoje pričakoval.

Nekaj trenutkov sta si stala iz oči v oči. Pater Hieronim je odšel.

Nato je gvardijan izpregovoril — ne strogo in trdo, kakor je Gražar pričakoval — izpregovoril je mehko in z ubitim glasom, kakor da ga tare notranja boleost:

"Izrekam ti consiliumabeundi. Hodi z Bogom!"

Gražar se je priklonil in obrnil. Že je bil pri vratih.

"Stoj!"

In ko se je okrenil, je opazil v gvardijanovih vlažnih očeh veliko usmiljenje.

"Brat v Kristusu! Bog je naložil na tvoje rame veliko trpljenje. Nosi ga vdano in sprejmi ga kot pokoro za svoj veliki greh!"

(Nadaljevanje)

Urednikova pošta

(Nadaljevanje z 2. strani)

mesecu. V imenu trpečega naroda vas prosim, bratje in sestre, da ne prezrete teh vstopnic na svoji seji. Razprodajte jih med članstvom na seji, ali pa jih kupite iz društvene blagajne, če je ista dovolj močna in vsi, ki boste kupili vstopnice, potem tudi gotovo pridete na cvetno nedeljo popoldne v Slovenski narodni dom k prireditvi.

Poleg predstave in programa pa bo na razpolago tudi okrepčilo, da vam ne bo treba trpeti ne žeje ne lakote, kajti za to bodo poskrbeli naši požrtvovalni zastopniki in zastopnice v prizidku.

Na pomoč!

Frank A. Turek, tajnik, lokalnega odbora št. 2 JPO—SS.

P. S. — Vsi zastopniki in zastopnice ste prošeni, da se gotovo udeležite seje, ki se bo vršila v torek, 21. marca ob osmih zvečer v spodnji dvorani v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Navzočnost vsakega posameznika je potrebna, da se ukrene vse potrebno za našo prireditev na cvetno nedeljo.

Pridite tudi posamezniki, če se zanimate za to akcijo!

ZA SKLEPNIH MIŠICAH PITAITE

PAIN-EXPELLER

Od 1867 god... Zanesljiv liniment familij!

NOVICA

IMA LE TEDAJ
SPLOŠNO VREDNOST
KO JO IZVE JAVNOST

KADAR SE pri vaši hiši pojavi kaj novega, ki bi zanimalo vaše prijatelje in splošno javnost, sporočite tozadevno na

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.

HEnderson 5311

Novice radevolje priobčujemo
brezplačno

Mali oglasi

Dr. Kernovo
Angleško-Slovensko
berilo

(English Slovene Reader)
je pripravnost za učenje angleščine ali slovenščine.
Dobi se v naši tiskarni

CE POTREBUJETE
novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave.
CH. 5376-5377
Ob večerih: ME. 4767

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. HE. 3028
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

Proda se

dobro-idoča trgovina, mesnica in grocerija. Vsa moderna oprema ter na prometnem kraju. Lastnik je na temu prostoru že nad 15 let. Proda se radi slabega zdravja in odhoda na farme. Vpraša se na 16903 Greenwood Ave.

Mi plačamo

več gotovine za vaš rabljen avto. Tudi kupimo pokvarjene, ožgane ali zavržene avte, 13411 St. Clair Ave., GL. 6786.

Ako iščete

dobrega popravilalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje. Cene zmerne.

FRANK MARZLIKAR
16131 St. Clair Ave.

Try This New Amazing Cough Mixture

Outsells All Others in Canada on Merit Alone—Made in USA

The King of all cough medicines for coughs or bronchial irritations resulting from colds in cold winter Canada is Buckley's CANADIAN Mixture—Fast working, triple action, Buckley's Mixture quickly loosens and raises phlegm lodged in the tubes—clears air passages—soothes rasped raw tissues, one or two sips and worst coughing soon eases. You get results fast. Compounded from rare Canadian Pine Balsam and other soothing healing ingredients Buckley's CANADIAN Mixture is different from anything you ever tried. Get a bottle today at any good drug store.

STAR AMERICA
IN U.S. CITIZENS SERVICE CORPS

ASK YOUR LOCAL DEFENSE COUNCIL

For a Better Day
U.S. WAR BONDS

In Norway the ministers' salaries are controlled by quising's Department of Church and Education. Most of the clergymen have refused to accept their salaries and so the pulpits are mostly empty

and the pastors are hard pressed to obtain even a meager livelihood. Their old parishoners are forbidden to help them.

Make certain to keep your own freedom of worship here in America by keeping dictators from our shores.

Work hard to win the war and buy War Bonds to the limit of your ability.

Za delavce

ZENSKE—Nočno snajenje

Zglasite se v
EMPLOYMENT OFFICE

8. nadstropje tekem dneva ali pri Mr. Burgess po 6. uri zvečer
Stalno delo—dobra tedenska plača

THE BAILEY CO.

Ontario in Prospect St.

ZENSKE

ZA ČISCENJE

Nočno delo

3. popoldne do 11. zvečer
Plača od ure in čas in pol na overtime

Morajo biti državljanke

American Stove Co.

Aircraft Division

1825 E. 40th St.

MOŠKE IN ZENSKE

se potrebuje za
splošna tovarniška

dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Zenske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE

1256 W. 74 St.

National Carbon

Co., Inc.

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zv. šest večerov na teden

DOWNTOWN:
750 Huron Rd. ali
700 Prospect Ave.

PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas:
1588 Wagar Rd., Rocky River
Tri ure dnevno, 6 dni na teden

PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Ce ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne prijavljajte

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se zahteva

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave.

Delavca se išče

da bi delal na farmi. Lahko se lo, v štali pri živini in po vseh Zglasite naj se od 4. do 5. ure popoldne na 1049 E. 185 St.

PRODUCE AND CONSERVE

FOOD

Podprimo borbo Amerike za kratico in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojno-racionaliziranih znamk!

Napeto hrbtišče

Johnson's Red Cross obližji olajšajo hrbtobol in bolečine mišic, zaradi sledečih vzrokov—

- Ohranijo in dodajo k telesni toplini.
- Nudijo pritisk in oporo.
- Preskrbi lahko medicino brez vsakega duha ali madežev na obliki.
- Da stalno pasivno masažo.

Johnson's RED CROSS PLASTER

"YES, DEAR, I KNOW THE GOVERNMENT ADVISES US TO USE OUR EXCESS PURCHASING POWER TO PAY DEBTS, BUT THEY MEANT OLD DEBTS."